

Ápolás Betegellátás Alapszak ADDIKTOLÓGIA 4.

Deutsch Krisztina
szakoktató
PTE ETK

HALLUCINOGÉNEK I.

- ◆ LSD, Kannabisz származékok, meszkalin, PCP (fenciklidin), az inhaláns szerek (szerves oldószerek, nitrogénoxid), MDMA. Mesterséges és természetes szerek.
- ◆ Nem csupán hallucinogén, inkább tudatváltoztató hatás.
- ◆ **Használatuk:** orális, szívás.
- ◆ **Hatásuk:**
- ◆ **LSD:**
- ◆ I. 20 perc múlva trip: hallucinációk, tremor, hypertonia, hangulatváltozások 4-5 órán keresztül.
- ◆ II. következő 6-8 óra: fok. Belső nyitottság, mágikus kontroll.
- ◆ **Pszichózis** - téveszmés kórkép, **flashback** előfordul. A pszichózis: azt hiszi, hogy téves észlelése megfelel a valóságnak - hetekig, hónapokig is tarthat.
- ◆ **EXTASY:** 2-6 óra, érzékelés megváltozása, szeretet érzése, vágy mások megérintésére, közelségére.
- ◆ **SZERVES OLDÓSZEREK:** néhány perctől -1 óráig, ami ismételt inhalálással megnövelhető. Tudatzavar, megváltozott észlelés, eufória, aluszékonyság. Krónikus használóknál inkább csak eufória.
- ◆ **PCP (angyalpor, kémiailag ketaminhoz hasonlít):** hallucinogén, stimuláns, depresszáns, euforizáló és analgetikus hatás.

HALLUCINOGÉNEK II.

Hatásuk:

- ◆ **KANNABISZ** (hatóanyag THC- delta-9-tetrahidrokannabinol): 20-30 perc múlva 2-3 órán keresztül. Fokozott ingerészlelés, az idő lelassul, fok. szex. késztetés, relaxáltság eufóriával, vagy szorongás akár pánikkal.

Tolerancia és megvonás:

- ◆ **LSD**: 3-4 napi használat után, ami abbahagyás után 1 hét alatt elmúlik. Megvonási szindróma nincs. Túladagolás klinikai és pszichés tünetekkel jár.
- ◆ **KANNABISZ**: fizikai megvonás és tolerancia nem jellemző. Néhány hétig szorongás, alvászavar. Flashback, pszichotikus állapotok, paranoia átmenetileg lehetséges.
- ◆ **Túladagolás**: negatív pszichés tünetekkel, halálos dózis nem ismert.
- ◆ **PCP**: fizikai megvonás és tolerancia nincs. Túladagolása életveszélyes állapotot idéz elő, pl extrém hypertonia.
- ◆ **SZERVES OLDÓSZEREK**: tolerancia felléphet, klinikailag jelentős megvonási tünetek nincsenek.
- ◆ **Túladagolás** következtében életveszélyes állapot, hirtelen halál.

SZENVEDÉLYBETEGSÉG fogalma, kialakulása

- ◆ A kémiai addikciók: a kémiai szerek rendszeres fogyasztása során kialakul a függőség (addikció, dependencia). A személy akkor is használja őket, ha érzékeli ezek testi, lelki, vagy szociális ártalmait, illetve ha e szerek használatát a környezet tiltja, vagy bünteti.
- ◆ Függőséget többféle kémiai anyag okozhat, eltérő hatással:
  - Örömezés
  - Áttételes örömezés:
    - Szorongások, feszültségek kikapcsolása
    - kir készenléti állapotának fokozása révén
    - Gátlások leépítése révén

ABÚZUS és DEPENDENCIA

- ◆ A kémiai anyagok használatával kapcs. rendellenességek: az abúzus és a dependencia.
- ◆ **ABÚZUS:** Pszichoaktív anyagok visszaélés szerű, veszélyes, ismételt használata. Az anyaghasználat következtében hiányzás, rossz munkateljesítmény, házastársi -szülői szerepek elhanyagolása, anyaghasználat veszélyes helyzetben is - autóvezetés, veszélyes munka. (koffein és nikotin kivételével)
- ◆ **DEPENDENCIA**
  - ◆ Pszichés függés
  - ◆ Fizikai függés
  - ◆ Tolerancia

SZENVEDÉLYES VISELKEDÉSFORMÁK

- ◆ Játékfüggőség
  - ◆ Internet függőség
  - ◆ Vásárlás függőség
  - ◆ Evésfüggőség
  - ◆ Szexfüggőség
-
- ◆ A viselkedéses addikciók közös jellemzői?
  - ◆ A viselkedéses addikciók kezelése